

KONSEKWENCJA W WYCHOWANIU

Pedagog Magda Cimoch

Konsekwencja w wychowaniu to bardzo ważny element, który pomaga dzieciom rozumieć granice i uczy ich odpowiedzialności za własne działania.

-
- Zanim konsekwencje zostaną wyciągnięte dziecko powinno otrzymać upomnienie, czyli powinna mu zostać zwrócona uwaga (ustnie), że jego zachowanie jest niewłaściwe i nieakceptowalne.
 - Komunikat powinien być jasny, krótki i stanowczy.

JAKIE POWINNY BYĆ KONSEKWENCJE?

- **Adekwatne do przewinienia** – nie chodzi o to, aby były surowe, ale sprawiedliwe.
- **Bezpośrednio związane z zachowaniem i daną sytuacją, tzw. konsekwencje naturalne.** Przykładem takich konsekwencji jest naprawienie szkód wynikających z niewłaściwego zachowania: „zepsułeś – napraw”, „nabrudziłeś – posprzątaj” itp.
- **Pozytywne** – chcąc zmotywować dziecko do właściwego zachowania warto pokazać mu, co może zyskać, np. „Jeśli skończysz to zadanie, będziesz mógł zagrać w piłkę”.

JAKIE POWINNY BYĆ KONSEKWENCJE?

- **Krótkoterminowe** – konsekwencje powinny dotyczyć najbliższej przyszłości, np. najbliższej przerwy. Przykład: *„Na najbliższej przerwie zostaniesz w klasie i pomożesz posprzątać salę, ale podczas kolejnej będziesz już mógł bawić się z przyjaciółmi”*.
- **Nieuchronne i egzekwowalne** – konsekwencje nie muszą być dotkliwe, ale powinny zawsze być egzekwowane.

JAK EGZEKWOWAĆ KONSEKWENCJE?

- **Natychmiast po wystąpieniu niewłaściwego zachowania** – reakcje odroczone w czasie nie przynoszą oczekiwanych rezultatów m.in. dlatego, że dzieci mają krótką pamięć.
- **Bez dodatkowych komentarzy, kazań czy sarkazmu** – dziecko potrzebuje krótkiego i jasnego komunikatu, który będzie jednoznaczną informacją o złamaniu ustalonych reguł.

JAK EGZEKWOWAĆ KONSEKWENCJE?

- **W spokojnej atmosferze, bez krzyku** – emocje nigdy nie są dobrym doradcą zwłaszcza w sytuacji, kiedy dużo się dzieje. Zachowanie spokoju i opanowanie pozwoli nam dotrzeć do dziecka i przekazać nasz komunikat w zrozumiały dla niego sposób.
- **Bez zbędnych dyskusji** – nie powinno się dyskutować z dzieckiem na temat stosowności konsekwencji. Zasady były jasno ustalone, a za ich nieprzestrzeganie są konkretne konsekwencje.

KONSEKWENCJA W WYCHOWANIU – NAJCZĘSTSZE BŁĘDY

Czego unikać, chcąc zachować
konsekwencję w wychowaniu dzieci?

MAMA MÓWI JEDNO, TATA DRUGIE

Rodzice powinni trzymać wobec dziecka „jeden front”. Nie ma mowy o tym, aby mama czegoś zabroniła, a tata na to pozwalał.

BRAK STAŁEGO RYTMU DNIA

- Konsekwentne wychowanie ma pomóc wypracować pozytywne nawyki – np. tak prozaiczne jak odkładanie po sobie do zmywarki brudnych naczyń.
- Stały rytm dnia – ta sama godzina budzenia się i chodzenia spać, powtarzające się codziennie rytuały (np. czytanie na dobranoc), stałe godziny posiłków – to wszystko sprzyja poczuciu porządku oraz bezpieczeństwa.

BRAK KONTROLI NAD „PRZYJEMNOŚCIAMI”

- Gry komputerowe, telewizja, słodyczne – wszystko jest dla ludzi, dla dzieci też! Jednak młody człowiek może mieć problem w samodzielnym kontrolowaniu korzystania z przyjemności. To rodzic musi wyznaczyć jasne granice i ich przestrzegać.

Na koniec pamiętajmy, że jeśli dziecko będzie się w stanie dostosować i ostatecznie poniesie ustaloną konsekwencję, należy go za to pochwalić i podkreślić, że doceniamy, iż przestrzega zasad.

BIBLIOGRAFIA

- ADHD w szkole. Jak pracować z dzieckiem z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej, pod red. Jerzak M., Kołakowski A., GWP, Sopot 2023.
- Zaburzenia zachowania u dzieci. Teoria i praktyka., pod red. Kołakowski A., GWP, Sopot 2018.
- www.spokojwglowie.pl/konsekwencja-w-wychowaniu-poradnik-dla-rodzicow/
- [www.MamRodzine.pl | Konsekwencja – jak pomóc dzieciom uczyć się na własnych błędach | MamRodzine.pl](http://www.MamRodzine.pl/Konsekwencja-jak-pomoc-dzieciom-uczyc-sie-na-wlasnych-bledach)